

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. Október 22.

Vasárnap.

XXIV. évfolyam. 85. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap ezelleni részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendő.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyílt érteke 30 fillér.
A hirdetmények s nyílt erei díja előre fizetendő.

Egy fontos gazdasági kérdés.

Végre valahára nálunk Magyarországon is kezdenek érdeklődni a gabonarak-tár szövetkezetek intézménye felől. Németország, mely e téren vezető Európában, ma már 176 gabonarak-tár szövetkezettel működik, melyek az 1902. évben 3 1/2 millió métermázsa gabonát értékesített, körülbelül 80 millió marka értékben.

Darányi Ignác minisztersége idejében foglalkozott e kérdéssel, állami támogatással kiküldte Lachne Hugót, az Áradvár-megyei Gazdasági Egyesület igazgatóját, jelenleg országgyűlési képviselőt Németországba, hogy az ott létesített szövetkezeteket tanulmányozza és tanulmányáról számoljon be a magyarországi gazdálagnak. Lachne most könyvét adott ki érdekes útjáról és kiváló szakszerűséggel számol be e nagyfontosságú intézményről.

A könyvből megtudjuk, hogy Németországban maga az állam is nagyban felkarolja a gabonarak-tár szövetkezeteket. A támogatásnak kiinduló pontját az 1896. évben hozott porosz gabonarak-tár szövetkezeti törvény képezte, mely szerint a porosz országgyűlés 3 milliót adott gabonarak-tár szövetkezetek felállítására. 1897-ben újra 2 millió márkával járult a bajorországi raktárak felállításához. Szászországban szintén 5 millió márkát bocsátott a kormány rendelkezésére, azzal a meg-hagyással, hogy Szászországban is állítsanak fel gabonarak-tár szövetkezeteket. Így Baden is több ezer márkával járult ily intézmények megteremtéséhez.

A gabonarak-tár szövetkezetek első sorban a gabonatermelés minőségére emel-
lőleg hatnak, mivel a szövetkezeti raktárban, a tagok gabonáját osztályozzák, ezzel őket serkentik a jobb minőségű gabona termelésére.

Hogy mily gazdaságos a gabonarak-tár szövetkezetek felállítása, mutatja az is, hogy a mikor Getreide-markt címmel egy gabonaárjegyzési irodát létesítettek, oda egy orosz kiviteli cég hír szolgáltatért 40.000 rubelt fizet be s a kinek saját bevallása szerint egy félmillió rubel tiszta jövedelme van. Ezen iroda a szövetkezet-nek árúiról, minőségéről, mennyiségéről és értékéről jelentést tesz. Hireit a német vasutaktól, Amerikából, Olaszországból, Magyarországból, de általában a kontinens és a világ minden részéből kapja. Tisztviselők kivonatolják a lapok közgazdasági hireit, melyekből a cég a gabonaárakról tájékoztatást nyer.

Németországi szövetkezetek olcsó kamattal mellett nyerne hitelt. Különben a hitel kiegészítésére szolgál a „Porosz Központi Szövetkezet Pénztár“, mely eddig 75 millió márkát bocsátott rendelkezésre a szövetkezetek hitelül.

A szövetkezetek nagy apparatussal dolgoznak és konstatáltatott, hogy a mezőgazdák b'zalmát fokozatosan szerezte meg, mely hovatovább több ily intézményt teremt.

A szövetkezet biztos vevő és egyben segítője is a gazdáknak. A tagok a szorult helyzetben segítséget várhatnak és nyerne tőle.

Egyben a takarékosagra is neveli a kisgazdát, mert az ilyen szövetkezeti tag-nak nem kell keresni a piacot, a szövetkezet pedig akkor árulja el a gabonát, mikor annak ára van és akkor fizet, mikor a gazda megszorul pénz dolgában.

Nem szükséges bő indokolást adni a gazdasági tényezőnek, tisztán arra szorítkozunk, hogy Németország gazdasági fel-lendülésére nagyban befolyt a gabonarak-tár szövetkezetek felállítása és ha majd Magyarországon kezdet fog az agrárizmus a merkantilizmussal és a szövetkezetek felállításával az iparnak is elég ereje lesz, hogy a termőmagot ipari vállalatoknak feldolgozza, úgy itt is bizalmat fog kelteni az eszme és gazdasági nehéz helyze-tünkön segíteni fog a gabonarak-tár szövetkezetek intézménye is.

Jóslásokba nem bocsátkozunk. Egy azonban bizonyos, hogy szövetkezeti szak-köreink most már állandóan napirenden tartják a gabonaértékesítő szövetkezetek eszméjét. Már eddig is tudunk gyakorlati sikereket felmutatni. Főleg az Országos Központi Hitelszövetkezet jár elől, de általában gazdaköreink sorában sokat beszélnek és terveznek az intézmény léte-sítése érdekében.

A gabonarak-tár szövetkezetek felállít-
ásával nem akarunk reá rontani a ga-bonakereskedőkre. Ellenkezőleg. A ga-bonarak-tárak a szolid gabonakereskedőkkel keresni fogják az összeköttetést.

Ha az állam ad olcsó kamattal mellett hosszú lejáratu kölcsönt és ad a vasut-állomások mellett ingyen telket és ipar-vágányt, úgy próbaképpen belehetne ve-zetni a kisebb szövetkezetek felállítását, főleg vidéki kereskedelmi központokban, hol pedig mezőgazdasági hitelt szolgáló takarékpénztár nincs, ilyent létesíteni és evvel a vidéki gabonarak-tár szövetkezetet és annak fiókjait szoros kapcsolatba kell

hozni és hogy a gabonarak-tár szövetke-zetének személyzete egész évben elfoglalva legyen, célszerű kurensebb gazdasági cik-kekből egy áruraktárt létesíteni.

Fontos szociál kérdés ez, kíváncsok, hogy az eszmével mentől nagyobb körben foglalkozzunk!

A válság.

A kormányelnök kinevezése.

A hivatalos lap csütörtöki száma közli Fejér-váry Géza bárónak újból kormányelnökké történt kinevezését és pedig a szokott formáktól eltérő-leg a következő szövegben:

Kedves báró Fejérváry!

Mínthogy a magyar képviselőház többségővé szövetkezett pártokból kormányt alakítani nem sikerült, az államügyeknek más olyan alkotmányos és felelős ellátásáról kell gondoskodnom, a mely a törvényhozási tényezőknek együttműködését újra biztosítani alkalmas.

A szövetkezett pártok vezérei előtt legutóbb tett kijelentéseimnek valódi értelméből nyilván-való, hogy Magyarországnak alkotmánya által biztosított önállósága tekintetében a szent korona viselője és nemzet közt teljes összhang uralkodik, és ezt az összhangot a két tényező egyike sem akarhatja megzavarni.

Ezekből kiindulva Önt, vonatkozással folyó évi szeptember hó 12-én kelt elhatározásomra, magyar miniszterelnökkömmé újból kinevezem, ille-tőleg ezen eddig is viselt állásában ismét megerősítem és a kormány alakítása iránti javaslatait elvárva, utasítom Önt, hogy az Ön által előter-jesztett és általam elfogadott program alapján a jelen válságos helyzetből a kibontakozást alkot-mányos úton mielőbb megvalósítani igyekezzék.

Kelt Bécsben, 1905. évi október hó 16-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Báró Fejérváry Géza s. k.

A királyi kézirat, a melyet nagy kíváncsiság-gal várt a politikai közélet, nem keltett valami számbavehető hangulatváltozást. Különösen nem a koalícióban, a hol a királyi kézirat révén még egész új sérelmet találtak. Így felhozzák, hogy a kormányt a koalíciónak eddig egy ízben sem ajánlották fel, vagy ha a felajánlás megtörtént, akkor is *kötött pro-gramm alapján* történt, a mit parlamenti többség alkotmányos szellemben el nem fogadhat. Így tehát abból a föltevésből kiindulni, hogy a koalícióval kormányt alakítani nem sikerült, nem lehet. A ko-rona és a nemzet felfogása között való összhangra pedig — a mit a második pont hangsúlyoz — az a felelet, hogy ezt a harmoniát a király zavarta meg a koalíciós vezérek rideg fogadásával. A királyi kéz-iratnak most megfelelő magyarázatot kellett volna adnia az öt vezér előtt tett királyi deklaráció tar-talmára nézve.

Végül a mi a harmadik pontban a programra vonatkozik, szintén nem állhatja meg a parlamen-tárizmus szempontjából való kritikát, mert a kor-mányzati programot csak a parlamenti többség programja képezheti.

A kormány kinevezése.

A hivatalos lap pénteki száma az új kormány kinevezéséről és az eddigi földművelésügyi miniszter felmentéséről a következő királyi kizárólagos közli:

Magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán igazságügyminiszteremmé *Lányi Bertalan*, kereskedelemügyi miniszteremmé *Vörös Lászlót*, belügyminiszteremmé *Kristóffy Józsefet*, honvédelmi miniszteremmé *Bihar Ferenc* altábornagyot, vallás- és közoktatásügyi miniszteremmé *Lukács Györgyöt* és horvát-szlavodalmátországi tárcánélküli miniszteremmé *Kovács Istvánt* újból kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásaikban ismét megerősítem; továbbá földművelésügyi miniszteremmé *Feilitzsch Arthur* báró nyugalmazott erdőigazgatót kinevezem; végre a pénzügyminiszterium, valamint a személyem körüli miniszterium ideiglenes vezetésével előterjesztő miniszterelnökömet bízom meg.

Ez alkalommal egyszersmind a magyar miniszterelnököm előterjesztésére *Lányi Bertalan* igazságügyi, *Vörös László* kereskedelemügyi, *Kristóffy József* belügyi *Bihar Ferenc* altábornagy honvédelmi, *Lukács György* vallás- és közoktatásügyi minisztereimnek, valamint *Kovács István* horvát-szlavodalmátországi tárcánélküli miniszteremnek a belső titkos tanácsosi méltóságát díjmentesen adományozom, s e részben *Házam* és a külügyek miniszterét kellően utasítom. Az illetékhöz intézett kizárólagos további intézkedés végett idezárom. Kelt Bécsben, 1905. évi október hó 18-án. *Ferencz József* s. k. *Fejérváry Géza* báró s. k.

A kormány programja.

A kabinet programjának közzététele a kormány kinevezetése után fog megtörténni. *Fejérváry Géza* báró egy bécsi lap szerkesztője előtt erről a programról így nyilatkozott:

— A kabinet azon dolgozik, hogy programjának végleges formát adjon. Programunk szorosan a törvény és az alkotmány keretei között marad, s célunk lehetővé tenni a népeknek azt, hogy itéljen: vajjon a szociális és gazdasági reformok a nép szempontjából fontosabbak-e mint a magyar vezényszó? Ma még lehetetlen a programunk részleteit ismertetni, de annyit mondhatok, hogy különösen a gazdasági kérdésekben oly fontos újításokat tervezünk, a mindeket nemrég is lehetetlennek tartott mindenki.

Pályaválasztás.

— Felhívás a szülőkhez a kereskedelmi pályára érdekeiben. —

Országos mozgalom indult meg a kereskedelmi értelmiség színvonalának emelése érdekében.

A közgazdasági élet irányító körei arra a meggyőződésre jutottak, hogy Magyarországon a kereskedelem nagyobb irányú kifejlődése nélkül az iparnak lendületet adni nem lehet. Mint a nyugati államokban, itt is a kereskedelem közrehatása folytán emelkedhetik ki az ipar jelenlegi szűk köréből és válhat az általános közjóllét forrásává. Sőt a mozgékony és élesen látó kereskedelmnek kell megteremtene és felvirágoztatnia az iparnak mindazon ágait, amelyeknek helyenkint talajuk és létjogosultságuk van.

Sajnosan látjuk azonban, hogy mai kereskedelmünk ezt a feladatot csak részben és hiányosan tölti be. Tulnyomó részben a külföldi ipari és gyári vállalatok közvetítője. És elmondhatjuk, hogy a külföldi vállalatok a magyar kereskedők segítségével gazdagodnak.

Ennek oka lényegében nem más, mint a közöny és téves előítélet, mely a társadalom részéről a kereskedelmi foglalkozás iránt nyilvánul. Oka más szóval közgazdasági érzékünk fejletlensége, igényeink esekölösége, a szegényes, de biztos jövedelemmel való megelégedés és a több fáradsággal járó munkától való idegenkedés.

Az arra való társadalmi csztályok parlagon hagyván a tért, elfoglalják legtöbbször a hivatalnok. Aki más pályán nem boldogul az kereskedő lesz: tudás, erkölcsi és anyagi garancia híján. Ezek aztán igazán betetőzik a romboló munkát, kárára a kereskedelmi szellemnek és a foglalkozás tekintélyének.

Maga a hivatásos kereskedelmi osztály föllázad a rendszertelenség ellen és immár erőlyesen sürgeti olyan törvénynek életbeléptetését, hogy kereskedő csak az lehessen, ki azt tanulta a kereskedői pályára tanulókul csak oly ifjak vétessenek föl, kik legalább négy középiskolai osztályt sikerrel végeztek.

E kérdés megoldásához segítségül hívjuk a szülőket.

Életbevágó kérdés reánk nézve, hogy a pro-

duktív pályákat a jövőben a mi ifjaink foglalják le. Szemünkkel látható példák mutatják, hogy aki kellő készséggel, némi vagyonnal és családi összeköttetéssel lép a gyakorlati pályára az boldogul, vagyont és tekintélyt szerez. Csak az nem boldogul, akinek nincs tudása, nincs szorgalma, szóval nincs rátermettsége. De az már bizonyos, hogy vagyont nevelni csakis a produktív pályákon lehet.

Maga az állam küzd az ellen, hogy a tudományos pályákra fölsz számban való özönlés csökkenessék, mindenképpen megnehezítvén a diploma megszerzését és megnehezítvén a célnak az anyagi gondoktól mentes állásokba való juthatás lehetőségét.

Egész családok vagyoni egzisztenciájuk veszélyeztetésével képeztetik gyermekeiket a tudományos pályákra és mikor az ifjú a cél elé jut, akkor a hozott áldozatokkal szemben az eredmény vajmi ritkán válik be. Ha azt a néhány ezer koronát, amibe egy ifjunak kiképztetése kerül megtakarítanak és üzletbe fektetnek, bizonyosan több eredményt érnek el a család s az ifjunak a boldogulásra szélesebb mezőt ny thatnának.

Nálunk az ország azért szegény, mert szegény általában a polgársága. Minden államnak a produktív modern kifejtésében van az ereje. Viassz dolog az nálunk, hogy a tehetségesebb és vagyonosabb elem letér a produktív munka mezejéről és az eltarított meg sokasodott tömegének versenyében feetsérel el maradék vagyonának és képességeinek java részét, anélkül, hogy célját igazán elérné. A leszámolásnál vesztés marad. A családi vagyon elfogy és helyébe nincs idő és alkalom mást szerezni. Ezzel apránként fogy az állam ereje is, de nő a gondja, hogy el kell tartani nagyobb és nagyobb számú hivatalnoki sereget, kik arra készülnek, hogy szükség nélkül is eltarassanak.

Ez olyan baj, amivel a mai társadalomnak számolnia kell. Mindenek fölött számolniuk kell a szülőknök, mielőtt gyermekeiknek pályát választanak.

A külföldön a legtehetségesebb és legvagyonosabb fiukat a produktív pályákra nevelik. Mert ott úgy vélekednek, hogy e téren kíváncsiak a legtöbb ügyesség, látókör, számító és itélő képesség. Ott maga az arisztokrácia vezet jó példával elől.

A közfelfogásnak nálunk is meg kell változnia. Ne a győngy tehetségű rossz tanulás miatt az iskolából kiszorult, vagy teljes szegénysége miatt tovább tanulni nem tudó ifjak lépjenek szeretet nél-

T Á R C A.

Szász Károlyról

Irta: Ifj. Ábrányi Kornél.

Épen akkor hunyta be a szemét, mikor visszatérőben vannak azok az idők, melyek közt Szász Károly úgy nőtt meg, hogy a lesújtott magyar nemzet fölemelésére a külföldet hívta segítségül.

S ez neki jobban sikerült, mint az emigrációnak.

A külföldi nemzetek legnagyobb lángelméivel fogott kezét Szász Károly, s a gyönyör által, melyet a lángelmékkel való érintkezés nyújt, nemesebb s magasabb régiókba emelte a rab nemzet kintző öntudatát.

Jókai Mór hatalmas termékenységén kívül, az ötvenes éve: alatt senkinek sem volt a sorduló nemzeték képzeletébe nagyobb és mélyebb hatása, mint Szász Károlynak, a műfordítónak.

Hugó Viktor, Beranger, Lamartin, Lord Byron, Heine és még annyi más, mind az ő művészi keze által váltak magyarokká, s szóták kincsöket a jogaitól s nyelvéltől megfosztott nemzetnek. A sötét éjszakákat így szórta tele csillagokkal, a borús fellegeket így törte át napsugarakkal, a közélet tövisei közé így ültetett lyrai álokat, s a nagy eszmék megtisztult érzések által így ébresztette fel a kétségbeesés óráiban a reményt.

Ez az, amiért a Szász Károly emléket örökké áldani fogja az utókor. S mindig az első közé fogja állítani a magyar nyelv apostolai között.

De az áldásból sok jutott ki neki már életében is.

A természet megáldotta hatalmas, minden fáradságot lebíró fizikummal. Nila a munkát senki

jobban nem győzte. Megáldotta rendkívüli fogékonysággal az inspirációra, oly gazdag és derült kedélyvel, mely a legnagyobb fáradságot önmagában tudta kipihenni. Gyorsan növekedő tekintélye mind több komolyságot rótt rá (s ehhez járult papi állása is), de lelkében mindig megmaradt a bohém természet játszi vidámsága. Csak a zöld asztalnál volt szigorú; de a fehér asztalnál csupa tréfa. A hogy a könyvpiacra, folyóiratok hasábjain, Akadémiában, Kisfaludy társaságban ontotta a betűt, (az emberek nem tudták elképzelni, honnét veszi az időt), jó társaságban, vagy bankettekben épen úgy ontotta a szót. Mert mint szónok, vagy mint felolvasó, egyaránt kitűnő volt. Hangjában az erő és lágyaság tetszése szerint vegyült, s a deklamációnak minden színével gazdagon rendelkezett. S ámbár hangsúlyozásában volt némi moderosság, sohasem zavarta a hallgatót. Annak az irodalmi körnek, melyhez tartozott, kezdetől fogva ő volt a hivatalos szónoka. Arany János új verseit mindig ő olvasta fel a Kisfaludy-társaságban. Barátait mint pap mind ő temette el. Csak egyetlen egy élte túl azok közül, akikkel kora ifjúsága össze volt forva: Gyulai Pál.

Pedig Gyulai volt az idősebb. S fizikai erő és duzzadó egészség dolgában össze sem lehetett Szász Károlyal hasonlítani. És véralakult dolgában sem. Szász Károly sohasem volt epés, sohasem kereste az irodalmi pórtatvarokat, ami pedig Gyulainak mindenkor életeleme volt. Szász Károly nem tudott örömet keserűségben; Gyulai pedig sohasem tudott emlékül élni. S Gyulai mégis túlélte. Miért? Mert Szász Károly csak önmagát dolgozta halálra: Gyulai pedig csak másokat.

Egy félszázadnál tovább tartott a barátság a két kiváló férfi között, s az irodalmi diktatúrát, mint duumvireket, három évtizednél tovább tartották a kezükben. Mindkettőnek nagy szerepe volt abban

hogy az irodalom kertjében nyesegecsék a fattyuhajtásokat és irtották a gyomot. Csak hogy nagyon eltérő módon eszelekedtek. Gyulai Pál, késsel és ha kellett doronggal. Kiméletlenül, sőt réha kegyetlenül. Ő képviselte az elriasztó büntető judikatúrát. Egyszerűen kivégezte a vad zseniket, és az epigonokat. Szász Károly ellenben a példák által akart hatni, s a nagy költők műveit fordítván magyarra, mintákat állított az új nemzedék szeméi elé, hogy így tanuljanak s nemesedjenek. S nabéz lenne eldönteni, hogy a mai irodalmi izlés, formaérzék és stíl kialakulására nézve, (ámbár Gyulai mai visszatesést lát mindenben és elkorcsosulást) a két módszer közül melyiknek volt nagyobb befolyása.

Egy egész könyvtár az amit Szász Károly hátra hagyott. S nemesek fordításokban és esztétikai tudományos tanulmányokban, hanem eredeti alkotásokban is. Mert a költészetnek minden ágát művelte a lyrától, balladától kezdve az eposzig és a tragédiáig. Kisebb versei közül az „Angyal és az ördög” ma is minden ajkon él; s elbeszélő művei közül a „Trencsényi Csák” igazi kincs a magyar irodalomnak.

Az a sok siker, mely Szász Károly irodalmi munkásságát állandóan kísérte, és megcáfolta Petőfinék azt az axiómáját, hogy „a költő és a sors harag egy anyaméhéből született” — esábitotta Szász Károlyt arra, hogy az anyagi jutalom kedvéért többet vállalt, mint amennyit elbírhott. Örjási fizikuma sokáig győzte az emberfeletti munkát, de ez végre is megbosszulta magát rajta. S az utóbbi évek alatt már életében csendes emberré vált. De csak testileg élte túl önmagát: irodalmilag nem. S csak ő maga vesztette el emlékező tehetségét még önmaga iránt is, csak ő maga felelt el saját munkáldokisát: a magyar nemzet és az irodalomtörténet, vele szemben, sohasem fog ebbe a defektusba esni.

kül, kényszerből a kereskedői és ipari pályákra, hanem a kiválóbbak, a némi vagyonnal is rendelkezők keressek a munkát nevelő és újabb pénzforrásokat kínáló gyakorlati pályákat.

A szülőkhöz intézzük szavunkat; gondolkozzanak az elmondottak fölött.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara késszszéggel nyújt mindenkinek támogatást és irányítást a pályaválasztásnál, megkönnyíti az ifjaknak elhelyezését és utat nyit arra is, hogy előháradottabb városokban szervezzék képzését.

A székely körvasút közelebb megyülük, ezzel ut nyílik a Fekete tengerig és belesodródunk a világforgalomba. Nagyobb lesz az embermozgás és bővebben forog itt is a pénz. Kereskedelmünk és iparunk fejlődésének tehát tere nyílik s reánk nézve semmiesetre sem lehet közömbös, hogy ezt a tért idehaza a mi ifjaink foglalják le.

Marosvásárhelyt, 1905. okt. 17.

Tauszik B. Hugó,
kir. tanácsos, elnök.

Sz. Szakács Péter,
titkár.

NAPI HIREK.

— **Apostoli munkásság.** Amig egész nagy Magyarországon a politikai események foglalják le ez idő szerint az emberek gondolkozását, addig a mi kis székely városunk vallásos közönségének egyik fele néhány napra félretette a napi politikai eseményekkel való hazafias foglalkozást s egy szívvvel és lélekkel halad egy apostoli férfiú nyomában, — a ki fölveszi megszentelt kezeibe a hit jelvényét s annak égi sugárözönével bevilágítva a halandók földi útját, a magasba emeli a magáéval együtt százak és százak lelkeit, hogy az Ur hajlékában megtisztuljanak, megigazuljanak s ekként könnyebben viselbessék el az Élet nagy és nehéz keresztjét. Mert valóban nagy és nehéz az Élet keresztje, a midőn olyan valódi apostolokra, mint a milyennel igazán jó kedvében ajándékozta meg az Ég a mi kedves hazarészüinket, mind több és többre volna szükség. Hogy felrázzák a szunyadó hitbuzgóságot, ébresszék a vallásos áldozatkésztséget, erősítsék az egészséges, sokat szenvedett hazaszeretetét, hitegessék a tudomány, az erkölcs, az igazság magvait és terjesszék a kapzsi, önző emberek között a Jézus Krisztusi szeretetet, az egymás iránti békességet és türelmet. Ezért jött ez évben már harmadszor városunkba a szelid lelkületű, melegszívű, lángoló lelkesedésű főpásztor és hogy — ismét magához ölelje a haza reményeit, Magyarországot jövőjének virágait: a székely ifjúságot. Isten hozta! Isten áldása legyen apostoli munkáján!

— **Gróf Majláth püspök Kézdivásárhelyre** pénteken az esti 7 órai vonattal érkezett meg László Polykárp Szentferencendi római főkegyelmségi és Márton Andor alvéri káplán, Bilogh József esiksomlyói hittanár, továbbá Balázs Ferenc főesperes és Hassák Vidor főgimn. igazgató kíséretében, akik Nagyborosnyóig a kegyelmes főpásztor elébe utaztak. A vasuti állomásnál a tanári s lelkes kar fogadta s nevökben Gáspár István mondott meleg szavakban rövid üdvözlővel, mivel a püspök ur minden hivatalos fogadtatás mellőzését óhajtott. Lelkes éljenzés között ült fel a buzgó főpásztor a kocsira s egyenesen a minoriták konventjébe hajtott, ahol mindig őszintén, lelkesen és szeretettel fogadva szokott megszállani kíséretével együtt. Fárahatatlan főpásztori munkáját már szombat reggeli órákban megkezdte, több hívet részesítve a gyónás szentségében. Délután az ifjúságot részesítette a gyónásban, kiket vasárnap reggel meg fog áldoztatni. Vasárnap d. e. 10 órákor ünnepélyes

nagymise után a főgimnázium alapkövető ünnepélyén vesz részt, megáldja az épületet, d. u. 1/2 3 órákor az Oltáregylet diszgyűlésén elnököl, majd a szentségimádást vezeti s a veesernyét tartja meg, predikációval. Hétfőn reggel 7 órákor fölszenteli Boross József torjai s Huszár Ádám piskii káplánokat áldozópapokká s ezután a főgimnáziumban s a r. kath. elemi fiúiskolában végez látogatásokat s valószínűleg kedden a reggeli vonattal utazik tovább székelyére.

— **A honvédség köréből.** A király Megay Oszkár szegedi honvédkerületi hadbiztost az erdélyi VI. honvédkerület hadbiztossági főnökévé nevezte ki; ezenkívül elrendelte, hogy Thury Gyula brassyói 24-ik; Sioldea Anichim nagyszebeni 23-ik honvéd gyalogezredbeli I. o. századosoknak buzgó és sikeres csapatszolgálatuk elismeréséül a legfelsőbb megelégedés kifejezésre tudat adassék.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter Incze Zoltán gyergyószentmiklósi járásbarosági joggyakorlót a gyergyószentmiklósi járásbírság mellett alkalmazott ügyészségi megbízottnak állandó helyetteséül rendelte ki.

— **Bartha Miklós meghalt.** A magyar politikai irodalmat súlyos csapás érte: egyik legfényesebb tollu vezérmunkás Bartha Miklós Zenta város országos képviselője, f. hó 19-én este két heti betegeskedés után 57 éves korában agyszélhűdésben, Budapestre váratlanul elhunyt, örökre kiejtve kezéből a hírlapírói tollat, melyet oly páratlanul ragyogó tehetséggel forgatott a hazafias eszmék heves küzelmében.

— **A brassói ügyvédi kamara** az elhunyt Dr. Biffy Zsigmond kézdivásárhelyi ügyvéd irodája részére Dr. Szentiványi Árpád ügyvédet nevezte ki gondnokul, aki az irodát a napokban vette át.

— **Felmentett gyilkos.** Lemhényi illetőségű Tamás János eddör f. évi augusztus 11-én Dobolló községhez tartozó Piliske erdőben fegyverével hasba lőtte Géczy János napszámost, aki ennek következtében meghalt. Tamást a bíróság letartóztatta s a múlt héten ült törvényt felette a kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint esküdttörvényszék Előke Bóla kir. táblai bíró elnöke alatt. Vádlottat Dr. Herpei Iván ügyvéd védte. Az esküdtek véleménye alapján a kir. törvényszék vádlottat felmentette.

— **Magyar orgona ipar.** A hazai orgonapítőipar különösen magas fejlődést ért el, a mely elsősorban Rieger Ottó budapesti orgonagyáros érdeme, ki fáradságot és költséget nem kímélve csakis magyar munkásokat alkalmazva, hazai anyagot felhasználva és szaktudománya érvényesítése mellett egy a modern igényeknek megfelelő gyárat tart üzemben, mely valóban látványosságot képez. A múlt vasárnap Mária Rómetén beszentelt gyönyörű művi orgona szintén ő benne díszéri mesterét. Az utóbbi időben készített ezen őig egy ritka szépségű orgonát a győri Bencés rend temploma, valamint ugyanolyan kivitelű orgonát a m. kir. igazságügyi minisztérium megbízásából az aszódai jövítő intézet és a budapesti gyűjtőfogház részére. Ezen gyár kitűnő gyártmányainak tudható be, hogy utóbbi időben 118 nagyobb megbízást nyert különböző orgonák építésére, többek között Orló, Alsóléghuta stb. templomok részére, melyek mind renkei a magyar iparnak.

— **Halált okozó súlyos testi sértés** miatt ülték a vádlottak púdján a kézdivásárhelyi kir. törvényszéknel bírlálvi Bodó Gábor és eszmortáni Majláth Rupi István. Nevezettek f. évi szeptember 3-án délután Bírlálva és Polyan községek között Bodó Lajos polyan lakost megátádták s karókkal egy agyból-főbe verték, hogy az a kapott koponyarepedés következtében pár nap múlva meghalt. A tárgyalás rendőn vádlottak tettüket beismerték s az esküdtek véleménye alapján a kir. törvényszék Bodó Gábert 3 évi, Majláth Rupi Istvánt 4 és fél évi fegyház büntetésre ítélte.

Háromszékvármegye legtöbb adót fizető vármegye bizottsági tagjainak 1906-ik évre szóló nevjegyzéke.

1. Gróf Nemes János nagybirtokos, Hidvég 6318 kor. 34 f. 2. Gróf Mikes Ármia nagybirtokos, Zabola 5497 kor. 36 f. 3. Dr. Sinkovits Ottó nagybirtokos, Szentkatolna 4002 kor. 18 f. tudori oklevél.

4. Dr. Bodor Tivadar ügyvéd, Sepsiszentgyörgy. 3094 kor. 34 f. ügyvédi oklevél. 5. Béli Tivadar nagybirtokos, Bodola 2966 kor. 74 f. 6. Nagy Ferenc szeszgyáros Kézdivásárhely 2682 kor. 32 fill. 7. Dr. Damokos Ödön nagybirtokos Alsócsernáton. 2401 kor. 70 f. tudori oklevél. 8. Zathureczky Gyula nagybirtokos, Baróth 2223 kor. 90 f. 9. Bárd Szentkereszti Zsigmond nagybirtokos, Zagon 2167 kor. 72 f. bírói oklevél. 10. Seethal Ferenc nagybirtokos, Szentivánlavorfalva 2023 kor. 72 f. 11. Gróf Béli Ákos Kolozsvár 1999 kor. 55 f. 12. Dr. Künle Tivadar ügyvéd, Sepsiszentgyörgy 1988 kor. 62 f. ügyvédi oklevél. 13. Bogdán Emil nagybirtokos, Kőröspatak 1963 kor. 64 f. gazdasági oklevél. 14. Gróf Mikes Zsigmond nagybirtokos, Bodola 1837 kor. 27 f. 15. Dr. Hochkor Oszkár ügyvéd, Sepsiszentgyörgy 1835 kor. 70 f. tudori oklevél. 16. Br. Szentkereszty Béla nagybirtokos, Arkos 1830 kor. 50 f. 17. Dr. Székely György nagybirtokos, Kilyen 1823 kor. 2 f. tudori oklevél. 18. Dánér Ferenc szeszgyáros, Baróth 1510 kor. 34 f. 19. Temesvári János nagybirtokos, Uzon 1496 kor. 14 f. 20. Benke Béla erdőbirtokos, Magyarbodza 1453 kor. 62 f. 21. Balássovich Sándor gyógyszerész, Sepsiszentgyörgy 1432 kor. 62 f. gyógyszerészeti oklevél. 22. Vajna István árvaszéki üllök, Sepsiszentgyörgy 1400 kor. 99 f. 23. Kovács Károly ügyvéd, Dálnok 1287 kor. 32 f. ügyvédi oklevél. 24. Dr. Dády Vilmos orvos, Sepsiszentgyörgy 1207 kor. 78 f. orvostudori oklevél. 25. Kónya Kálmán m. á. v. osztály mérnök Braso 1176 kor. 32 f. mérnöki oklevél. 26. Ferenc Lajos kereskedő, Sepsiszentgyörgy 1157 kor. 52 f. iparkamarai tag. 27. Eperjess Béla nagybirtokos, Alsócsernáton 1138 kor. 16 fill. gazdasági oklevél. 28. Nagy János nyug. min. tanácsos Szotyor 1127 kor. 08 f. mérnöki oklevél. 29. Bajkó Ferenc birtokos, Papole 1115 kor. 51 f. 30. Gróf Mikes Kelemen birtokos, Csesztve 1110 kor. 72 f. 31. Szűcs Albert kereskedő, Zagon 1038 kor. 10 f. 32. Dr. Vajna Gábor orvos, Kovászna 1031 kor. 46 f. orvostudori oklevél. 33. Id. Tóth István birtokos Kézdivásárhely 1069 kor. 34 f. 34. Fogolyán Kristóf kereskedő, Sepsiszentgyörgy 1039 kor. 59 f. 35. Weinreiter János sörgyáros, K.-vásárhely. 1032 kor. 40 f. 36. Dobal Lajos kereskedő, K.-vásárhely 1018 kor. 05 f. 37. Incze Gyula kereskedő, Baróth 1017 kor. 06 f. iparkamarai tag. 38. Dr. Bartha Imre ügyvéd, Kovászna 1015 kor. 64 f. ügyvédi oklevél. 39. Fejér János birtokos, Torja 964 kor. 06. állatorvosi oklevél. 40. Bankó Sándor birtokos, Étfalva Zoltán 952 kor. 88 f. gazdasági oklevél. 41. Kovács Ferenc gyógyszerész, K. vásárhely 930 kor. 18 f. gyógyszerészeti oklevél. 42. Tamasváry Gergely birtokos, Szentivánlavorfalva 922 kor. 54 f. 43. Kovásznai József birtokos, Angyalos 919 kor. 62 f. 44. Antos János birtokos, Abony 885 kor. 78 f. 45. Ifj. Ugron János fakereskedő, Kovászna 872 kor. 14 f. 46. Szűcs Károly sörgyáros, K.-vásárhely 863 kor. 39 f. 47. Dr. Saacsay Gyula ügyvéd, K.-vásárhely 803 kor. 20 f. ügyvédi oklevél. 48. Czeglédi János ev. ref. lelkes, Ráty 793 kor. 88 f. lelkes. 49. Bándi István kereskedő, K.-vásárhely 796 kor. 81 f. 50. Bogdán Arthur birtokos, Sepsiszentgyörgy 780 kor. 07 f. 51. Bankó István szeszgyáros K.-vásárhely 779 kor. 90 f. 52. Dr. Bodor Ferenc közjegyző, Kézdivásárhely 776 kor. 16 f. tudori oklevél. 53. Benedek János közjegyző Sepsiszentgyörgy 762 kor. 78 f. ügyvédi oklevél. 54. Ujjvárossi József birtokos, Uzon 762 kor. 45. Dr. Török András polgármester, Kézdivásárhely 757 kor. 66. tudori oklevél. 56. Solymos Miklós törvényszéki elnök, Kézdivásárhely 742 kor. 40 f. bírói oklevél. 57. Dr. Morvay István orvos, Kovászna 732 kor. 03 f. orvostudori oklevél. 58. Besek Imre bírló, Kovászna 728 kor. 41 f. 59. Sári Lajos járásbíró Kovászna 724 kor. 22 f. bírói oklevél. 60. Binyai Kristóf birtokos, Tamásfalva 716 kor. 34 f. 61. Damokos Ákos birtokos, Árapatak 710 kor. 52 f. 62. Ötves Pál gyógyszerész, Sepsiszentgyörgy 693 kor. 60. gyógyszerészeti oklevél. 63. Mukolezi Vilmos birtokos, Páva 688 kor. 43 f. 64. Gyárfás Sándor bírló, Sepsiszentgyörgy 669 kor. 07 f. 65. Osizsér Donokos birtokos, Sepsiszentgyörgy 662 kor. 72 f. 66. Vollenos Miklós ev. ref. lelkes, Maksa 660 kor. 40. lelkes. 67. Kupfrestich József szeszgyáros, Sepsiszentgyörgy 652 kor. 31 f. 68. Vajna Károly ny. j.-bíró, Gidófalva 646 kor. 71 fillér. 69. Damokos Mihály birtokos, Alsócsernáton 641 kor. 47 f. 70. Dr. Szász Izsák ügyvéd, Sepsiszentgyörgy 631 kor. 84 f. ügyvédi oklevél. 71. Debiezki Mihály gyógyszerész, Baróth 628 kor. 82 f. gyógyszerészeti oklevél.

vél. 72 Vajna István birtokos, Kézdimartonfalva 615 kor 45 f. 73. Tóth G. István szeszgyáros, K-vásárhely 619 kor. 33 f. 74. Zajzon Lázár ügyvéd, Kézdivásárhely 610 kor. 86 f. ügyvédi oklevél. 75. Nagy Ferenc birtokos, Sepsiszentgyörgy 602 kor. 02 f. 76. Sántha József birtokos, Mikóújfalva 597 kor. 08 fillér.

(Folyt. köv.)

Piaci árjegyzék 1905. október hó 19-én.

Buza, tiszta, mmászája . . .	16 kor. — fillér.
közepes " . . .	15 " 25 "
Rozs " . . .	11 " 15 "

Árpa mmászája . . .	10 kor. 80 fillér.
Törökbuza " . . .	17 " 40 "
Zab " . . .	11 " 16 "
Borsó literje . . .	— " 16 "
Lenese literje . . .	— " 46 "
Paszuly " . . .	— " 28 "
Kása köles literje . . .	— " 25 "
Burgonya hektoliterje . . .	2 " 50 "
Marhahús kilogrammja . . .	1 " 12 "
Sertéshús " . . .	1 " 20 "
Berbécs hús " . . .	— " 60 "
Szalma mm.	3 " — "
Széna mm.	8 " — "
Ökör párja	300—420 " — "
Tehén "	200—300 " — "
Ökörbőr "	30 " — "

Tehénbőr "	23 kor. — fillér.
Faggyugyertya kilogr. ja . . .	— " 84 "
Faggyu nyers mm.	50 " — "
Tüzifa 1 □ m.	5 " — "
Malac darabja	5—7 " — "
Liba párja	5 " — "
Csirke párja	2 " — "
Bárán darabja	— " — "
Tojás 12 db	— " 72 "
Tehéntej egy liter	— " 16 "
Bivalytej egy liter	— " 24 "

Hirdetések.

Kiadó földbirtokok.

A csernátoni határon Kézdivásárhelyhez legközelebb eső részben, ugyancsak a **torjai határon** levő nagyobb mennyiségű

kitűnő szántó földek

6, esetleg több évre **felébe kiadók.**

Értesítést ad **Ifj. Jancsó Mózes** nyomdatulajdonos Kézdivásárhelyt.

(109. 4—10.)

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
teljesen díjtalanul.

JÓ REKLÁM
BIZTOS
SIKER

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, IV. VÁZSI UTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA —

HIRDETÉSEK

olcsó áron felvételnek a lap kial-
hivatalában.

A mai modern kornak teljesen megfelelő könyvnyomda.

A „SZÉKELYFÖLD” politikai hírlap kiadóhivatala.

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyv-
nyomdája, könyvkötészete,
papír-, írószer- és könyvke-
reskedés.

KÉZDIVÁSÁRHELYT

a „Jancsó”-féle gyógytár mellett.

Legelőbb bevasárlási forrás
Olcso! Szép! Tartós! Meglepő!

DIVÁNY- és GARNITURÁKBÓL

Ifj. Jancsó Mózes
kárpos és díszítő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készítetek saját felügyeletem alatt:
új ebédlő- és heverő-diványokat, garni-
turákat, matracokat, foteleket, divány-
párnákat, stb. szóval minden e szakba
vágó munkákat, ugyancsak bármilyen
rongálódott diványok, fotelek, stb.
újratömését vagy behuzását olcsó és
jutányos árak mellett teljesen újjá ala-
kítottak át.

Gyorsan, izléssel és a legelőbb árban
készít el minden a könyvnyomdai szak-
mába vágó munkákat, u. m.: irodalmi
műveket, tudományos és irodalmi
folyóiratokat, tankönyveket, heti
és havi lapokat, kereskedők és
iparosok részére számlákat,
gyászjelentéseket, körleve-
ket, üzleti könyveket, név-
jegyeket, meghívókat,
falragaszokat, stb. stb.

Butorraktáromban

mindig készletben tartok: ebédlő és
szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-,
éjjeli- és éjszakai ruhákat, míványokkal
és anélkül, garnitúrákat, sodrony be-
táteleket, ágyakat, matracokat, hajlított
és préselt ültető székeket, függöny-
tartókat, gyermekkoszúkat, stb. stb.,
melyeket szintén felügyeletem alatt
— kitűnő szárít anyagból — saját
asztalos, esztorgályos és faragó
műhelyemben készíttetek, s azoknak
úgy jószágért mint tartósságért tel-
jes felelősséget vállalok

Könyvkötészetemben

minden fajta könyvek
bekötését nagyon ju-
tányos áron eszköz-
löm s azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal,
miáltal azok tisztább tartósabbakká válnak.

Nyomtatvány raktáromban

minden
szükségel-
tető köz-
ségi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok
finompapíron nyomva, állandóan nagyra tartáron vannak.